

Karmøy kommune
Att: Karina Haga Melhus

4291 KOPERVIK

4689

468#2429.d107e18a-379a-492c-97ad-c4c931aa6442.3

Uttalelse til søknad om dispensasjon for utfylling i sjø og brygge ved gnr86 bnr82, Husøyvegen 143 - Karmøy kommune Rogaland

Vi viser til brev datert 26.2.2021 om ovennevnte søknad, som Karmøy kommune skal behandle etter plan- og bygningsloven (pbl).

Bakgrunn

Søknaden gjelder ifølge vedlagte søknadsdokumenter utfylling i sjø mellom eiendommene gbnr 86/68 og 71 samt at det skal etableres brygge langs ny utfylling.

Fiskeridirektoratet region Sør skal ivareta marine ressurser i vår region samt bidra til at det er gunstige og bærekraftige rammevilkår for fiskeri- og havbruksnæring. Vi har på denne bakgrunn vurdert søknaden og det aktuelle tiltaket ut fra fiskeri- og havbruksinteresser i området, deriblant marint biologisk mangfold.

Vurdering og merknader

Fiskeriinteresser i området

Det er modellerte ålegrasforekomster i området. Ellers er det ikke registrert spesielt viktige fiskeri- og havbruksinteresser i rimelig nærhet av tiltaksområdet. For nærmere detaljer, se eventuelt Fiskeridirektoratets kartverktøy: <https://portal.fiskeridir.no/plan>. Det kan utøves et generelt yrkes- og fritidsfiskere med garn, teiner og line i området.

Dersom man skal sikre seg at marine ressurser og marint miljø ikke skal berøres negativt, og for å unngå en bit-for-bit nedbygging av kystsonen, som i økende grad kan forringe marine naturtyper og habitat mv, og som igjen er uheldig for bl.a. fiskeriene, må man i størst mulig grad unngå tiltak som arealbeslag, sprengning, mudring, utfylling, utslipp o.l. i grunne sjøområder. Dersom man finner det nødvendig med slike tiltak, må man så langt råd er iverksette avbøtende tiltak.

Utbredelsesområdet og omfang av ålegrasenger vil variere fra år til år og innenfor samme år. Ålegress er et habitat som bl.a. fungerer som oppvekstområder for mange

fiskearter, som næringsområde for fisk og sjøfugl og er viktig ved at det binder næringsstoffer, fører O₂ ned i vannet, tar opp CO₂ og bedrer levevilkårene for en rekke arter. Ålegressets evne til å restituere seg etter inngrep er lav, og ålegresset er sårbart for utbygginger i strandsonen og særlig utsatt for menneskelig aktivitet. Det bør utvises stor forsiktighet ved planlegging og gjennomføring av tiltak. Grunne sjøområder med ålegress er en begrenset og utsatt naturtype langs kysten i Sør-Norge. Det er derfor viktig at de som er igjen tas vare på. Ålegressenger har dessverre hatt en svært negativ utvikling nasjonalt og globalt. F.eks. er mer enn 60 % av alt ålegress på Bohuslänkysten forsvunnet siden 80-tallet (Moksnes m.fl. 2016)^[1]. Det er lite sannsynlig at forholdene er veldig annerledes langs kysten i Sør-Norge. Det er videre knyttet internasjonale forpliktelser til naturtypen ålegraseng. Tiltak og inngrep som brygger, utfylling, utslipp o.l. i, og nær, bløtbunnsområder med ålegress vil være svært negativt for ålegras, og i neste omgang også negativt for biologisk mangfold og rekruttering til beskattbare artsbestander for yrkes-/fritids-/rekreasjonsfiskeriene i området.

Overordnede retningslinjer, rammer og regelverk

Fiskeridirektoratet region Sør minner om naturmangfoldloven (nml), særlig §§ 7-12, og dens prinsipper om bærekraftig bruk og vern samt «Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen» pkt. 6.2. En bærekraftig forvaltning av kystområdene tilsier at man bevarer soner med verdifull eller høy biologisk produksjon i sjø, slik det ofte er i grunne sjøområder nær land.

Dispensasjonsvilkår

Kommunen kan ikke gi dispensasjon dersom tiltaket medfører en vesentlig tilsidesettelse av hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i pbl sin formålsbestemmelse. Formålsbestemmelsen sier bl.a.: *Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.*

Det må videre kunne pekes på reelle allmenne fordeler, jf. pbl § 19-2 annet ledd annet punktum om interesseavveining. Det følger som oftest en fordel for søker ved eventuell dispensasjon, men det må foreligge en klar overvekt av faktiske allmenne fordeler for å kunne vurdere om det skal gis dispensasjon. Ved en søknad om dispensasjon vil fordelene for den enkelte alene ofte ikke oppveie ulempene for de offentlige interessene som ligger bak forbudet og reguleringene. Det er heller ikke nok at man ikke kan peke på ulemper for andre interesser.

Begge de nevnte vilkår må være oppfylt før kommunen kan vurdere å gi dispensasjon etter pbl § 19-2 første ledd. Vi kan ikke se at søknaden er særlig godt begrunnet, jf. § 19-1 første punktum, mtp. om vilkårene i § 19-2 er oppfylt. Kommunen synes heller ikke ha noen overbevisende vurdering i så måte i sitt høringskriv.

Mulige ulemper for andre interesser må uansett i størst mulig grad unngås når kommunen vurderer å gi dispensasjon, jf. pbl § 19-2 første ledd. Kommunen kan stille vilkår ved eventuell dispensasjon og byggetillatelse for å unngå negative og unødvendige

^[1] Moksnes, P-O., Gipperth, L., Eriander, L., Laas K., Cole S. & Infantes, E. 2016. Handbok för restaurering av ålgräs i Sverige – Vägledning. *Havs och Vattenmyndigheten, Rapport nr 2016:9*, 146 s. (inkludert vedlegg).

konsekvenser. Eventuelt kan dispensasjon også gjøres midlertidig. Begrunnelsen i dispensasjonsvedtaket må også gi grunnlag for å kunne skille saken fra saker hvor en må følge hovedregelen om at tiltaket ikke er tillatt, slik at en unngår vanskelig håndterbare presedensvirkninger.

Nærmere om mulige konsekvenser av tiltaket

Vi vurderer brygge på dette stedet som mindre negativt for fiskeri- og havbruksinteresser dersom dette lar seg gjennomføre uten inngrep i sjøbunnen. Fiskeridirektoratet region Sør vil sterkt fraråde tiltak som kan medføre negative konsekvenser for marine ressurser og marint miljø. Faren for en u håndterbar presedensvirkning og bit-for-bit utvikling mot et uønsket og lite bærekraftig totalresultat øker hver gang man gir dispensasjon, og særlig hvis den ikke kan tilstrekkelig begrunnes eller dempes ved at det settes vilkår.

Man bør i dette tilfellet unngå utfylling o.l. Siden ingen har krav på dispensasjon, kan, og bør, kommunen sette vilkår, som reduserer ulemper for allmenne interesser, om den finner at vilkårene i § 19-2 annet ledd er oppfylt og det gis dispensasjon. Tiltak i, eller med virkning til, sjø, bør uansett gjennomføres så skånsomt som mulig, slik at det omkringliggende marine miljø i så liten grad som mulig påvirkes. Særlig inngripende og støyende arbeider bør foregå i vinterhalvåret, fortrinnsvis i perioden oktober-februar, når livet i sjøen er mest i ro.

Det er generelt sett god grunn til å være skeptisk til utfylling og dumping av masser i sjøen. Fiskeridirektoratet region Sør er spesielt opptatt av hvilke konsekvenser slike tiltak vil få for miljøet, dyre- og plantelivet i sjøen, vannkvalitet og strøm- og bunnforhold, for å nevne noe. Ofte kan masser inneholde virkningsfulle, selv om de ved første øyekast synes uanselige, mengder av ulike kjemikalier og plast samt at mindre partikler stadig tilføres eller virvles opp i vann. Det er derfor viktig at man nøye avveier de ulike behovene for å gjennomføre tiltak mot ulike uheldige virkninger. Behov for mer plass bør i utgangspunktet kunne dekkes på andre måter, f.eks. ved overordnet samfunns- og arealplanlegging, hvor en ser de større sammenhenger, og hvor man finner god balanse mellom forskjellig bruk, og mellom bruk og vern, av områder.

Øvrige merknader

Alternativet til dispensasjonsbehandling er en planmessig behandling, som gir grunnlag for en bredere offentlig prosess og en nærmere og grundigere vurdering av tiltakets konsekvenser. Vesentlige utredningskrav i en slik regulering vil være hensynet til marine ressurser og marint miljø, øvrige interesser og næringer mv. Alternativ lokalisering, utforming av tiltaket, omfang mv. vil også være viktig i en slik prosess.

Den samlede belastningen på økosystemer i strandsonen i området bør tas i betraktning, og det bør innhentes mer kunnskap om potensielle ålegrasforekomster o.a. biologisk mangfold før tiltaket eventuelt gjennomføres.

Tiltak i sjøen vil som oftest være søknadspliktig etter andre regelverk enn pbl fjerde del, slik som havne- og farvannsloven og forurensningsloven. Før det kan fattes vedtak etter disse lovverkene, skal aktuelle sektormyndigheter høres i saken. Fiskeridirektoratet

T.C. 898

466#2431;d107e18a-379a-492c-97ad-c4c931aa6442.5

bidrar da gjerne med sin kompetanse og kunnskap om fiskeri- og havbruksinteresser, deriblant viktige fiskeområder og ressursområder og om mulige avbøtende tiltak mv.

Konklusjon

Fiskeridirektoratet region Sør anser at følgende må gjelde for at det skal kunne gis dispensasjon for utfylling i sjø og brygge i dette tilfellet:

- Det må framgå av vedtaket at vilkårene i pbl § 19-2 annet ledd faktisk er oppfylt.
- Det må framgå av vedtaket at prinsippene i nml faktisk er vurdert.
- Det må settes rimelige og hensiktsmessige vilkår om avbøtende tiltak, og tiltaket må utføres på en forsvarlig og skånsom måte, slik at det omkringliggende marine miljø påvirkes i så liten grad som mulig.

Vi ber om kopi av vedtak o.a. beslutninger i saken.

Med hilsen

Erik Ludvigsen
seksjonssjef

Knut Kristian Skjolden
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Karmøy kommune 4291 KOPERVIK

Kopi til:

Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Statsforvaltaren i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	STAVANGER

